

Ekonomski učinek ponarejanja v gospodarskih panogah oblačil, kozmetičnih izdelkov in igrač v EU



January 2024

EKONOMSKI UČINEK PONAREJANJA V GOSPODARSKIH PANOGAH OBLAČIL, KOZMETIČNIH IZDELKOV IN IGRAČ V EU

Kataloška številka: TB-02-23-317-EN-N ISBN : 978-92-9156-348-7 DOI : 10.2814/053613

© Urad Evropske unije za intelektualno lastnino, 2024

Avtorji fotografij: Naslovnica © Carmen Parrilla

Ponovna uporaba je dovoljena ob navedbi vira in če so navedene različice dokumenta
(CC BY 4.0)

Povzetek

Evropski opazovalni urad za kršitve pravic intelektualne lastnine (Opazovalni urad) je bil ustanovljen, da bi izboljšali razumevanje vloge intelektualne lastnine in negativnih posledic kršitev pravic intelektualne lastnine.

V panožnih študijah, objavljenih v obdobju 2015–2018, je bilo ločeno analiziranih dvanajst gospodarskih panog, da bi količinsko opredelili ekonomski učinek ponarejanja v več gospodarskih panogah Evropske unije (EU). Od takrat so na voljo nove informacije, ki so omogočile obravnavo dodatnih vidikov ponarejanja, kot so trendi glede zadržanja ponarejenega blaga in kaznivih dejanj, povezanih s ponarejanjem. To poročilo na podlagi uporabe iste metodologije in z izboljšanimi podatki ocenjuje ekonomski učinek ponarejanja na prodajo in zaposlovanje v treh gospodarskih panogah: oblačila (vključno z obutvijo), kozmetični izdelki in igrače.

Ocenjuje se, da je zakonita oblačilna industrija v obdobju 2018–2021 v povprečju izgubila skoraj 12 milijard EUR prihodkov letno, kar predstavlja 5,2 % celotne prodaje oblačil v EU. Posledica izgube prodaje zaradi ponarejanja v oblačilni industriji je 160 000 delovnih mest manj na letni ravni, pri čemer sta najbolj prizadeta nemški in italijanski trg.

Trg kozmetičnih izdelkov v EU je veliko manjši od trga oblačil, saj v smislu prodaje predstavlja približno tretjino njegove velikosti. Ocenjena izguba prodaje kozmetičnih izdelkov zaradi ponarejanja znaša 3 milijarde EUR, kar ustreza 4,8 % celotnega obsega prodaje. V absolutnem smislu je bila najbolj prizadeta francoska kozmetična industrija, ki je izgubila 800 milijonov EUR letne prodaje. Število izgubljenih delovnih mest v EU je ocenjeno na skoraj 32 000 zaposlenih.

Sektor igrač je najmanjši od treh gospodarskih panog, analiziranih v tej študiji, vendar je v njem delež izgube prodaje zaradi ponarejanja najvišji: 8,7 %, kar ustreza 1 milijardi EUR izgube obsega prodaje in 3 600 manj delovnih mest v tej panogi. Nemška industrija igrač je absorbirala tretjino izgubljenega obsega prodaje zaradi trženja ponarejenih igrač v EU.

EKONOMSKI UČINEK PONAREJANJA V GOSPODARSKIH PANOGAH OBLAČIL,
KOZMETIČNIH IZDELKOV IN IGRAČ V EU

Preglednica 1: Letna izguba obsega prodaje in delovnih mest zaradi ponarejanja v treh gospodarskih panogah, v EU in 27 državah članicah, povprečje za obdobje 2018–2021

	Izguba prodaje (v %)			Izguba prodaje (v milijonih EUR)			Izgubljena delovna mesta (št. zaposlenih)		
	Oblačila	Kozmetični izdelki	Igrače	Oblačila	Kozmetični izdelki	Igrače	Oblačila	Kozmetični izdelki	Igrače
AT	7,7	5,9	9,8	580	133	71	4 292	970	191
BE	6,6	5,1	8,9	275	134	27	3 424	654	60
BG	8,1	8,7	9,2	88	37	19	7 336	576	218
CY	10,7	7,9	14,1	49	12	3	766	107	..
CZ	4,8	4,2	10,3	125	45	na	2 696	1 289	n. v.
DE	6,2	4,6	7,4	2 913	724	334	31 339	6 946	1 251
DK	4,7	3,5	10,6	201	38	n. v.	1 772	690	n. v.
EE	8,7	7,2	5,6	33	9	1	657	76	..
EL	8,0	6,5	7,4	267	80	3	6 297	1 446	26
ES	3,7	5,5	11,1	1 000	398	113	11 208	3 601	235
FI	5,6	2,5	6,8	126	14	6	806	159	..
FR	4,5	4,7	8,8	1 719	801	175	11 860	2 385	182
HR	8,1	6,0	14,2	108	16	11	2 393	211	22
HU	6,2	7,6	13,7	126	51	12	3 247	870	349
IE	10,2	6,0	10,4	349	n. v.	n. v.	3 196	n. v.	n. v.
IT	3,7	3,1	10,3	1 700	260	122	19 081	4 938	222
LT	9,1	7,4	8,5	76	20	3	2 015	248	..
LU	9,2	6,9	5,2	50	7	1	320	39	..
LV	3,7	6,6	7,3	17	15	2	487	283	..
MT	5,8	4,8	16,2	n. v.	4	n. v.	n. v.	69	n. v.
NL	4,8	4,2	10,9	526	116	n. v.	5 786	950	n. v.
PL	7,6	5,7	6,6	549	140	39	15 378	2 499	367
PT	6,1	7,7	9,5	337	83	18	9 495	705	23
RO	8,2	7,9	12,2	256	76	27	11 442	1 085	267
SE	4,4	3,0	11,8	443	40	28	2 497	569	20
SI	7,9	6,8	13,1	49	9	7	631	150	42
SK	7,7	6,7	11,4	107	39	8	1 934	201	73
EU	5,2	4,8	8,7	11 944	3 169	1 022	160 352	31 717	3 608

Vir: avtorjevi izračuni

EKONOMSKI UČINEK PONAREJANJA V GOSPODARSKIH PANOGAH OBLAČIL, KOZMETIČNIH IZDELKOV IN IGRAČ V EU

.. nizke vrednosti (< 20 zaposlenih)

n. v. ni na voljo

Deleži izgube obsega prodaje zaradi ponarejanja kot delež skupne prodaje v vseh treh gospodarskih panogah za vse države članice EU so prikazani v preglednici 1. Medtem ko sta ocenjena deleža izgube prodaje v gospodarskih panogah oblačil in kozmetičnih izdelkov podobna, je delež izgube obsega prodaje v sektorju igrač v EU večji, prav tako pa je širši tudi njegov razpon (razlika med največjo in najmanjšo vrednostjo) med posameznimi državami. Absolutnih izgub za nekatere države članice ni mogoče oceniti zaradi pomanjkanja podatkov o zakoniti prodaji ali zaposlovanju v uradnih statistikah.

Prodaja, izgubljena zaradi ponarejanja, kot delež celotnega obsega prodaje v vsaki gospodarski panogi je ocenjena na podlagi ekonometričnih modelov, s katerimi se ugotavlja, kateri od številnih kazalnikov ponarejanja vplivajo na trende prodaje. Sklepamo lahko, da višji kot je odstotek anketirancev, ki izjavljajo, da so v državi kupili ponaredke (iz raziskave o dojemanju intelektualne lastnine), večji je delež prodaje, izgubljene zaradi ponarejanja v gospodarskih panogah oblačil in kozmetičnih izdelkov; večje kot je število zadržanj oblačil in igrač na meji v državi članici, manjša je prodaja, izgubljena zaradi ponarejanja; večje kot je število prijavljenih kaznivih dejanj, povezanih s prepovedanimi drogami ali korupcijo, večji je vpliv ponarejanja v teh treh gospodarskih panogah; in nenazadnje, večji kot je odstotek državljanov, ki menijo, da se je korupcija v zadnjih treh letih povečala, večji je vpliv ponarejanja na industrijo igrač.

Še ena pomembna ugotovitev analize prodaje v obdobju 2018–2021 je bil velik vpliv pandemije COVID-19 na prodajo tako zakonitega kot ponarejenega blaga, zlasti v gospodarski panogi oblačil. Za potrditev vrnitve stanja na predkrizno raven ali strukturnih sprememb glede vpliva ponarejanja na različne gospodarske panoge bi bilo treba analizo izvajati v daljšem obdobju.